DOMSTOLENS DOM
3. oktober 1989 *

I sag 383/85,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, ved juridisk konsulent D. Gouloussis som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg hos G. Kremlis, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagner-centret, Kirchberg,

sagsøger,

mod

Kongeriget Belgien, ved J. Devadder, assisterende rådgiver i Ministeriet for Udenrigsanliggender, Udenrigshandel og Udviklingssamarbejde, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg på Den Belgiske Ambassade, 4, rue des Girondins,

sagsøgt,

hvorunder der er nedlagt påstand om, at det statueres, at Kongeriget Belgien har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler det i medfør af EØF-Traktatens artikel 171, ved ikke at træffe de nødvendige foranstaltninger til opfyldelse af Domstolens dom af 20. oktober 1981 (Kommissionen mod Belgien, 137/80, Sml. s. 2393),

har

DOMSTOLEN,

sammensat af afdelingsformanden T. Koopmans som fungerende præsident, afdelingsformændene R. Joliet og F. Grévisse, dommerne C. N. Kakouris, F. A. Schockweiler, G. C. Rodríguez Iglesias og M. Diez de Velasco,

generaladvokater: G. F. Mancini og, efter genåbningen af den mundtlige forhandling, G. Tesauro
justitssekretærer: assisterende justitssekretær J. A. Pompe i retsmødet den 7. juli 1987 og, efter genåbningen af den mundtlige forhandling, fuldmægtig B. Pastor i retsmødet den 20. september 1989

* Processprog: fransk.

på grundlag af retsmøderapporten som ændret efter retsmøderne den 7. juli 1987 og den 20. september 1989,

og efter at generaladvokaterne har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 20. oktober 1987 og, efter genåbningen af den mundtlige forhandling, i retsmødet den 20. september 1989,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævning, indgivet til Domstolens Justitskontor den 28. november 1985, har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber i medfør af EØF-Traktatens artikel 169 anlagt sag med påstand om, at det statueres, at Kongeriget Belgien har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler det i medfør af EØF-Traktatens artikel 171, ved ikke at træffe de nødvendige foranstaltninger til opfyldelse af Domstolens dom af 20. oktober 1981 (Kommissionen mod Belgien, 137/80, Sml. s. 2393).

2 I denne dom statuerede Domstolen, at Kongeriget Belgien har undladt at opfylde de forpligtelser, som påhviler det i henhold til EØF-Traktaten, ved at nægte at træffe de nødvendige foranstaltninger til overførsel af den aktuarmæssige modværdi eller tilbagekøbsværdien af pensionsrettigheder, som er erhvervet under den belgiske pensionsordning, til Fællesskabets pensionsordning, jfr. artikel 11, stk. 2, i bilag VIII til tjenestemandsvedtægten.

3 Denne bestemmelse er affattet således:

»Tjenestemanden, der efter fratræden af tjenesten hos en administration, en national eller international organisation eller en virksomhed, indtræder i Fællesskabernes tjeneste, kan ved sin fastansættelse foranledige betalt følgende beløb til Fællesskaberne:

— den aktuarmæssige modværdi af de pensionsrettigheder, han har erhvervet i administrationen, i den nationale eller internationale organisation eller virksomheden eller

— en fastsat tilbagekøbsværdi, som denne administrations, organisations eller virksomheds pensionskasse skylder ham på tidspunktet for hans fratræden.

I lignende tilfælde fastsætter den institution, hvor tjenestemanden er ansat, under hensyntagen til den lønklasse, han er fastansat i, antallet af de pensionsgivende tjenesteår, den efter sin ordning godskriver ham for den tidligere tjenestes varighed, på grundlag af den aktuarmæssige modværdi eller den fastsatte tilbagekøbsværdi.«

4 Kommissionen opfordrede den belgiske regering til at gennemføre denne bestemmelse under hensyn til Domstolens dom af 20. oktober 1981. Da den belgiske regering ikke gav den meddelelse om foranstaltninger, den havde truffet for at opfylde dommen, opfordrede Kommissionen ved skrivelse af 31. juli 1984 regeringen til at efterkomme sine forpligtelser. Da Kommissionen fandt den belgiske regerings svar utilstrækkeligt, tilstillede den regeringen en begrundet udtalelse den 8. maj 1985.

5 Herefter modtog Kommissionen fra den belgiske regering meddelelse om et »forslag til lov om forholdet mellem belgiske og internationale organisationers pensionsordninger«. Den 22. november 1985 fremsendte Kommissionen sine bemærkninger til den belgiske regering vedrørende lovforslagets indhold og konstaterede, at Kongeriget Belgien uanset lovforslagets vedtagelse fortsat tilsidesatte sine forpligtelser i henhold til fællesskabsretten. Kommissionen har derfor anlagt nærværende sag.

6 Kommissionen har gjort gældende, at Kongeriget Belgien har tilsidesat sine forpligtelser i medfør af Traktatens artikel 171, da det ikke har truffet de nødvendige foranstaltninger til opfyldelse af dommen af 20. oktober 1981.

7 Den belgiske regering erkender det påtalte traktatbrud, men har gjort gældende, at opfyldelsen af dommen af 20. oktober 1981 giver anledning til betydelige vanske-

ligheder, da begrebet overførsel af pensionsrettigheder ikke kendes i belgisk lovgivning. Det er derfor nødvendigt ad lovgivningsvejen at indføre nye regler, som er tilpasset de forskellige pensionsordninger i Belgien.

8 Vedrørende sagens forhistorie, retsforhandlingernes forløb samt parternes anbringender og argumenter henvises i øvrigt til retsmøderapporten. Disse omstændigheder omtales derfor kun i det følgende, såfremt det på de enkelte punkter er nødvendigt for forståelsen af Domstolens argumentation.

9 Det bemærkes, at Domstolen i dommen af 20. oktober 1981 fastslog, at det påhviler den pågældende medlemsstat at vælge og iværksætte de konkrete foranstaltninger, der gør det muligt at udøve den mulighed, som er indrømmet tjenestemændene, for at overføre de rettigheder, der er erhvervet på nationalt plan, til Fællesskabernes pensionsordning. Domstolen udtalte, at en medlemsstats nægtelse af at træffe de fornødne foranstaltninger til at sikre overførsel af pensionsrettigheder til fællesskabsordningen fører til, at Fællesskabernes tjenestemænd afskæres fra selve muligheden for at udøve det valg, som vedtægten giver dem.

10 Til den belgiske regerings argument om, at begrebet overførsel af pensionsrettigheder rejser problemer vedrørende gennemførelsen af artikel 11, stk. 2, i bilag VIII til vedtægten, bemærkes, at sådanne vanskeligheder ikke kan bringe det påtalte traktatbrud til ophør. Ifølge Domstolens faste praksis kan en medlemsstat ikke påberåbe sig bestemmelser, praksis eller forhold i sin interne retsorden som begrundelse for ikke at overholde forpligtelser, der påhviler den i medfør af Traktaten. I øvrigt er en lignende begrundelse blevet forkastet af Domstolen i dommen af 20. marts 1986 (Kommissionen mod Nederlandene, 72/85, Sml. s. 1219), hvad angår det særlige område for overførsel af tjenestemænds pensionsrettigheder til Fællesskabets ordning.

11 Herefter findes Kongeriget Belgien at have tilsidesat de forpligtelser, som påhviler det i henhold til EØF-Traktatens artikel 171, da det ikke har opfyldt Domstolens dom af 20. oktober 1981.

Sagens omkostninger

12 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, dømmes den tabende part til at betale sagens omkostninger. Kongeriget Belgien har tabt sagen og bør derfor betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN

1) Kongeriget Belgien har tilsidesat de forpligtelser, som påhviler det i henhold til EØF-Traktatens artikel 171, da det ikke har opfyldt Domstolens dom af 20. oktober 1981.

2) Kongeriget Belgien betaler sagens omkostninger.

Koopmans Joliet Grévisse

Kakouris Schockweiler Rodríguez Iglesias Diez de Velasco

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 3. oktober 1989.

J.-G. Giraud
Justitssekretær

Afdelingsformand T. Koopmans
Fungerende præsident